

Brian Mikkelsens tale ved Rebildfesten

Taler

Brian Mikkelsen
Kulturminister

Dato

4. juli 2005

Sted

Rebild Bakker

Omstændigheder

Talen blev holdt i anledning af fejringen af USA's nationaldag, 4. juli 2005.

Kære alle ved denne 4. juli i Rebild! Det har været en fornøjelse at se, hvor smukt årets Rebild-fest har sat fokus på H.C. Andersens eventyr i 200-året for hans fødsel. De universelle eventyr om livet og døden – om troen, håbet og kærligheden – er lige så vitale i dag, som da han skrev dem. Det har glædet mig, at året på fornem vis er blevet markeret i USA. Her har den berømte amerikanske litteraturkritiker fra Yale, Harold Bloom, for nylig slået fast, at H.C. Andersen er en af verdenslitteraturens største forfattere. Bloom betegner Andersen som både skræmmende, original og genial. I H.C. Andersens berømte eventyr 'Den grimme ælling' siges det, at det ikke gør noget at være født i andegården, når bare man har ligget i et svaneæg. Det inkarnerer egentlig noget typisk amerikansk: "Den amerikanske drøm". Har man viljen, modet, talentet, er det muligt at arbejde sig op i samfundet. Og den amerikanske drøm er i livende live i dag – lige som den har været en del af bagagen hos de danske udvandrere, der siden 1800-tallet er rejst til USA. Jeg vil på regeringens vegne sende de varmeste hilsner til alle efterkommere og alle dansk-amerikanere i USA. Dansk-amerikanerne har gennem årene på forbilledlig måde været gode ambassadører for Danmark 'over there'. Regeringen sender også de varmeste hilsner til de mange amerikanere, der bor, arbejder eller studerer her i landet. Vi er glade for jeres indsats – den inspiration og 'spirit' – som mange af jer tilfører danske samfund. Da jeg var 16 år rejste jeg til staten Washington for at gå et år på High School. Jeg mødte her den velkendte amerikanske gæstfrihed og frihed. Siden har jeg følt mig lidt som amerikaner indeni. Vi er mange, der billedlig talt nogle gange godt kan føle, at vi er "Born in the USA". En vigtig årsag er, at Amerika altid er gået forrest i kampen for frihed. Det så man under 1. verdenskrig, hvor præsident Wilson blandede sig i krigen mellem de gamle europæiske magter for at gøre verden "safe for democracy". Man så det også under 2. verdenskrig med præsident Franklin Roosevelt. Her i 60-året for

Vesteuropas befrielse fra nazismen skal vi huske, at mange amerikanerne døde dengang for at mange, mange flere europæere kunne overleve. Vi, der er børnebørn af den fred, som amerikanerne bragte, må stadig takke disse soldater for vores frihed, der kom til os fra vest, ikke fra øst. Fra øst kom russerne nemlig rullende, men deres last var – hvilket begivenhederne i Sovjetunionen og Østeuropa bevidner – en meget midlertidig og skrøbelig frihed, der hurtigt blev til ny tvang og undertrykkelse. Amerika stod også vagt om friheden over for verdenskommunismen under den lange Kolde Krig. Den blev ikke mindst vundet på grund af den visionære præsident Reagans beslutsomhed og anti-kommunisme. Det var også USA, der gennemtvang freden under krigen i Bosnien og Kosovo. Præsident Clinton satte her til sidst en stopper for det europæiske vanvid, der udspillede sig på Balkan. Det er nødvendigt at huske de historiske kendsgerninger nu, hvor kritikken igen hagler ned over USA fra alle sider. Kritikken er næsten blevet nationalsport i Europa, senest i kølvandet på konflikten i Irak. Vigtigt for mig er det dog, at Europa står i gæld til Amerika og historisk set er en ven af USA. Og under præsident George W. Bush er USA igen gået forrest og vist verden, at fred, sikkerhed og velstand er nært tilknyttet udbredelsen af frihed og demokrati. For det er jo manglen på demokrati, der repræsenterer den reelle trussel mod freden. I en tidsalder med masseødelæggelsesvåben og global terrorisme, er det yderst risikabelt at ignorere manglen på demokrati i en hvilken som helst del af verden. Jeg er enig med Bush i, at alle folkeslag i verden ønsker at være frie, og at ingen lande er uegnede til demokrati. Det er også en tankegang, der præcist er blevet beskrevet af den israelske politiker og menneskerettighedsforkæmper Natan Sharansky i bogen 'The Case for Democracy'. Han skriver: "Mange mennesker er stadig overbeviste om, at frihed ikke er for alle. At frihedens udbredelse ikke altid er ønskeligt. Og at der er meget lidt som den frie verden kan gøre for at fremme friheden. Men lige som mennesker med den holdning tog fejl for en generation siden omkring Rusland. Og tog fejl for to generationer siden omkring Japan og Tyskland, så tager skeptikerne fejl i dag." Jeg deler Natan Sharanskys opfattelse. Det er nemlig ikke tilfældigt, at vi i disse år ser en domino-effekt, hvor demokratiske revolutioner skyller diktaturer væk.

Nye eksempler er Orange-revolutionen i Ukraine og Rosa-revolutionen i Georgien. Men Mellemøsten er stadig ø af tyranni. Spredningen af fanatisme og terror, som i dag truer civilisationen, har rod i udemokratiske regimer i Mellemøsten. Derfor er den amerikanske vision om et demokratisk Mellemøsten af vital betydning. Vi så tidligere i år, hvordan valget i Irak blev en

succes. Terroristerne havde udsendt dødstrusler til alle irakere, der stemte. Men folket trodsede truslerne og nu oplever vi for første gang demokrati i Irak. Selvom alt bestemt ikke er rosenrødt i Irak er jeg overbevist om, at udviklingen vil modbevise den udbredte fordom, at muslimske lande ikke kan have demokrati. Senest har vi set en demokratisk revolution i Libanon, der har tvunget det syriske besættelsesregime ud. Den spæde demokratiske udvikling i Mellemøsten havde været utænkelig uden, at først Taleban-styret i Afghanistan og siden Iraks diktator Saddam Hussein var blevet fjernet af den amerikansk-ledede koalition. Vi skal derfor i Europa være glade for, at Amerikas Forenede Stater så konsekvent og modigt står i spidsen for den globale kamp mod terror og tyranni. Vi skal derfor i Danmark være stolte over, at vi hele vejen igennem har bidraget den amerikansk-ledede koalition. Tusind tak til Rebild-selskabet for invitationen til at tale her i dag. Fortsat god fest!

Tags

Festtale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/brian-mikkelsens-tale-ved-rebildfesten>